

Cerkvene naprave v Črešnicah.

Blagi dobrotniki so leta 1872., 1892. in letos veliko pripomogli, da se je naša župnijska cerkva z novimi rečmi polepšala. Star mož je iz hvaležnosti do Marije, od katere je bil v potrebah pogostoma uslišan, daroval za novo srebrno monštranco. Zgotovljena bo v kratkem od g. Tratnika v Mariboru. Dva moža sta sama od sebe prinesla po 72 gld., da so šolske sestre v Mariboru naredile dve novi banderi; na enem gledamo Marijo in sv. Jožefa, na drugem sv. Henrika, kralja, in sv. Dominika. Delo je prav čedno. Najbolj je bilo treba novega križevega pota. Stari je bil širji kakor dolg, in nekateri dogodki so na podobah naslikani iz Jezusovega življenja, predno je bil od Pilata na smrt obsojen. Vkljub temu so se odpustki dobivali, ker se delijo, ako so križci nad podobami pravi. Pristopili so skoro vsi farmani in nekaj sosedov, da smo zložili za novi križev pot blizu 250 gld. Ukusno lepše podobe je poslal Müller iz Inomosta, in okvire je naredil umetni mojster Ignac Novak iz Slatine, ki stanuje zdaj v Črešnicah. Okviri so iz hrastovega lesa, po romanskem slogu izdelani in z oljem napojeni. Visoki so 1m 55cm. Računal je po krščansko malo. Č. pater Gregor so križev pot na Arihovo nedeljo, dne 19. julija slovesno blagoslovili. — Zopet star mož je dal 100 gld., da se je pridelalo zastarelo nebo, da je preslikanih nekaj podob in 2 stari banderi, cerkev pa je letos globoko v žep posegla, da se orglje preuredi, zid pobeli in nove stopnice pred cerkvijo vložijo. Tudi podgorska kapela je dobila novo lice. Več dobrotnikov je pristopilo, da se je za 8—10 fl. splela nova kita pred veliki oltar. Mladenci in deklice so skrbeli za mlaje in vence. Obilno povrni Bog vsem dobrotnikom, kar so iz dobrega srca darovali k časti božji in ljudem za veselje. Ostanite zvesti v take namene še zanaprej!

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Loka 7 fl. 10 kr., Sv. Ilj v Slov. gor. 17 fl. 57 kr., Sv. Jurij na Ščavnici 22 fl. 80 kr., Dobova 25 fl., Kozje 12 fl., Buče 8 fl. 26 kr., Podsreda 9 fl. 52 kr., Podčetrtek 9 fl., Jarenina 48 fl., Celje 36 fl. 60 kr., Sv. Peter v Sav. dol. 16 fl. 14 kr., Galicija 5 fl., Sv. Jurij na juž. žel. 26 fl. 46 kr., Sv. Štefan pri Žusmu 7 fl., Žusem 3 fl., Slivnica pri Celju 5 fl., Kalobje 1 fl. 50 kr., Sv. Ožbalt pri Dravi 2 fl. 30 kr., Sv. Tomaž 22 fl. 77 kr., Dobrna 10 fl., Fram 2 fl., Cirkovce 13 fl. 50 kr., Sv. Alojzij v Mariboru 6 fl.

Gospodarske stvari.

Razstava grozdja na Bizeljskem iz novih vinogradov za okraj brežiški.

(V času od dne 20. do 28. septembra 1896.)

Od leta 1882. do 1886. je propala naša vinoreja zbog trtne uši, in sicer tako, da nismo skoz leta imeli nikakoršnega vinskega pridelka. In da so naši sodi prazni v kletih trohneli, vendar so brezvestni trgovci točili slavnega Bizeljčana, Pišečana, Sromljana, Sremičarja itd., kakor nekda po onih krajih, koder je prej naše vino slovelo. Velika nevarnost je pretila našim slovečim krajem; kajti v nevarnosti smo bili, da zgubimo dobro ime in one kraje, v katere smo prej vino prodavali. Dokler smo bili brez vina, bili smo mirni. Danes pa nas silijo gospodarske sile, da se postavimo na noge in da oživimo dobro ime naših pokrajin. Pet let je sem, kar so naše gorice na ameriški podlagi ozelenele, uspehi so taki, da ni nikdo od takih niti sanjal. Vsa sredstva smo

uporabili in mi nismo samo naše vinograde na novo zasadili, ampak mi smo vinorejo obče na najvišjo stopinjo spravili. Mi pridelujemo vina, ki so tako dobra in še bolja kakor ona s starih trt in upamo, da se nam bode dokaz popolnoma posrečil.

Dne 28. junija t. l. so se zbrali odborniki najglasovečih vinorejskih občin brežiškega okraja, in sklenilo se je, da se napravi izložba grozdja na Bizeljskem v prostorih tamošnje šole. Na tej razstavi se udeleži v prvi vrsti priprosti kmet (vinorejec) brežiškega okraja. Tu se bode nudila vinskim kupcem prilika, da si na licu mesta pogledajo vinske pridelke, in uverjeni smo, da bode vsaki z uspehi zadovoljen.

Za razstavo se je nalašč Bizeljsko izvolilo, in sicer zato, ker so tam najstarejši in največji nasadi. Izleti v bližnje gorice, ki se bodejo od komiteja razstave priredili, dokazali bodejo naš napredek na polju vinoreje. Vinski trgovci imajo tu najlepšo priliko, stare zveze ponoviti in nove skleniti. Drugi in važnejši povod te razstave je pa dolžnost hvaležnosti do onih krogov, ki so nas v tej silni borbi vsa leta vstrajno podpirali. Država, dežela in štajarska posojilnica so žrtvovali več sto tisoč za prosep nove vinoreje na Štajarskem. Hvaležno moramo priznati, da je skoraj cela svota brežiškemu okraju do sedaj v veliko pomoč prišla. Naša dolžnost je, da damo račun o tem, kako smo te velike podpore porabili. In mislimo, da se to najlože o priliki nameravane izložbe pokaže. Upamo, da bodo naši uspehi merodajne kroge spodbudili, da bodo dali tudi drugim okrajem pomoč, katero je do sedaj naš okraj užival. Pomen današnjih vrst je, merodajne kroge in vse one, ki se za novo kulturo ameriških trt zanimajo, na našo razstavo opozoriti. Natančnejše določbe bodo se pa še pravočasno razglasile.

Odbor razstave grozdja na Bizeljskem,
dne 25. julija 1896.

Sejmovi. Dne 10. avgusta v Lučanah, v Radgoni, Podčetrtku, Brežicah, Slov. Gradcu in Celju. Dne 12. avgusta v Vržeju in pri Sv. Juriju v Slov. gor.

Dopisi.

Iz Ljutomera. (25letnica mašništva.) V torek, dne 28. jul. je bil pri nas praznik. Bralcem »Slov. Gosp.« je znano, da so ta dan velečastiti gospod dekan Ivan Skuhala obhajali svečano petindvajsetletnico mašništva. Že v ponedeljek, dne 27. julija popoldne se je v Ljutomeru poznalo, da se nekaj posebnega pripravlja. Župnišče in cerkev sta bila okrašena z venci in cveticami, ceste in trgi so bili pa v najlepšem redu. Z večernim vlakom se je pripeljalo precej častitih gospodov duhovnikov, kateri so hoteli v prijaznem Ljutomeru v hiši gospoda dekana praznovati z istim skupaj imeniten praznik. Kakor so v torek raz leco povedali prečastiti gospod stolni župnik Bohinec, je bilo dvanajst duhovnih bratov skupaj, kateri so pred 25 leti prvokrat darovali sveto mašo. Kako naše ljudstvo spoštuje svoje duhovnike, smo videli na predvečer slavnosti. Kmalu po osmi uri zvečer so jele švigati raz šolski holmec raznobojne rakete ter je žarel umetalen bengaličen ogenj. Vmes je strel iz topičev naznanjal važnost dneva. Ob deveti uri so z vrta gosp. J. Vaupotiča odkorakali gasilci evenski, cezanjevski in pristovski ter z gorečimi bakljami in lampijoni korakali z godbo na čelu čez trg do župnišča. Tu so se postavili v polukrog, na kar je »Ljutomersko slovensko pevsko društvo« zapelo dve krasni pesmi na čast domačemu jublantu in njegovim

častitim gostom. Drugi dan se je v dekanijski cerkvi zbrala obilna množica pobožnega ljudstva, šolska mladina vseh slovenskih šol v ljubomski župniji; gasilci v paradi so morali ostati zunaj cerkve, ker je manjkalo prostora. Svečano sv. mašo se darovali vlč. g. dekan J. Jurčič od Sv. Lenarta. Slavnostno pridigo so imeli, kakor že omenjeno, gospod stolni župnik Bohinc, kateri so v krasnih besedah razložili pomen svečanosti. Pri slavnostni sv. maši je dovršeno pel mešani zbor »Ljubomerskega slovenskega pevskega društva« pod vodstvom g. Zacherla Belarjevo mašo. Po svečanem opraviilu je bila še črna sv. maša za umrle tovariše gg. jubilarov. S tem se je končala cerkvena slovesnost, ki bo dolgo ostala v spominu našega ljudstva, katero želi gospodom jubilarom doživeti petdesetletnico svečenstva. Dal Bog!

Od Sv. Lovrenca v Slov. goricah. (Petindvajsetletnico) političnega gospodarskega društva smo dne 2. avg. slovesno obhajali v lepo ozalšanih prostorih g. Koserjeve gostilne. Počastili so nas osnovatelj društva, prečastiti kanonik Jak. Meško, ter nam povedali nekaj iz njegove zgodovine. Bilo je prvo v celem glavarstvu ptujskem in osnovano zlasti v krotenje nemškutarjev, ki so takrat še hudo kmečke ljudi begali. Še vladine osebe so jih podpirale. Nekokrat je poslanec Herman govoril na društvenem shodu, kar je vladinega komisarja tako spekle, da ni samo zborovanje prepovedal, ampak še društvo razpustil. Vkljub temu so nemškutarji propadli in sedaj, ko društvo obhaja svojo 25letnico, ni nobenega več v celi župniji. To je najboljši dokaz, da je društvo bilo o pravem času osnovano in uspešno delovalo. Zatem nam je naš državni poslanec, vlč. g. dr. Gregorec, z živahnimi živio-klici pozdravljen, govoril o velikem pomenu društvenega življenja sploh in za Slovence posebej, na dalje nam je razjasnjeval nove davčne postavbe, kmečke zadruge, ogersko nagodbo, novi volilni red in borbo Slovencev za enakopravnost v šolah, uradih in javnem življenju, odgovarjal na več vprašanj in obečal pomoči zoper hudo nadlogo, da sedaj seje ustavljajo celim okrajem, če kde kakšno živinče zboli, katero so iz Ogerske po nemarnosti spustili. Predsednik, vrli oča Petek, se je zahvalil vsem, ki so pri društvu kedaj sodelovali in naposled državnemu poslancu v imenu društva in številno zbranega ljudstva izrekel zaupanje in zahvalo ter prosil, naj se da še v tretjič izvoliti v državni zbor. Z živio-klici na svetlega cesarja bilo je zborovanje skončano in sledila je tombola šolski mladeži v pomoč.

Iz Brežic. (Slovensko pevsko društvo v Ptuj) je razposlalo sporazumno z lokalnim slavnostnim odborom povabila na veliko pevsko slavnost, katera se bo vršila letos, kakor v obče znano, dne 15. avgusta v Brežicah. Iz dotičnega programa je razvidno, da se bode pelo 6 pesmij, 4 slovenskih in 2 hrvatskih. Ob koncertu svira polnoštevilna vojaška godba c. in kr. pešpolka nadvojvode Leopolda št. 53 iz Zagreba pod osebnim vodstvom g. kapelnika I. Dvořaka. Vodstvo pevskega zbora prevzame naš rojak, na slovanskem jugu obče znani profesor in skladatelj g. F. S. Vilhar iz Zagreba. Slednja pevka društva udeležujejo se prostovoljno pevskega zbora: 1. »Merkur« iz Zagreba, 2. »Zora« iz Karlovca, 3. »Slavec« iz Ljubljane, 4. »Ilirija« iz Ljubljane, 5. »Slovenija« iz Dunaja, 6. »Celjsko pevsko društvo«. Slavnost se vrši ob 5. popoldne ob vsakem vremenu na vrtu »Narodnega doma« v Brežicah. Po velikem pevskem zboru prosta zabava na vrtu, v dvorani »Narodnega doma« in nastop posameznih pevskih društev. — Društveni odbor je storil svoje dolžnost s tem, da je preskrbel vse priprave, ki so potrebne, da se zvrši letošnja slavnost čim bolj sijajno. Lokalni odbor v Brežicah je prevzel drage volje skrb v to, da se pribavijo

in uredijo potrebni prostori v Brežicah, da se sprejmejo došli gosti na kolodvoru, da se oskrbijo najpotrebneje prenočišča, s kratka, da se vsestransko ustreže in postreže milim gostom. Opozoriti nam je slavno občinstvo na to, da prihaja vlak iz Zidanega mosta ob $\frac{1}{2}$ 7 zjutraj in ob 3 popoldne, iz Zagreba pa ob 9 zjutraj in 2 $\frac{1}{4}$ popoldne v Brežice. Z ozirom na skupne pevske vaje predpoldne je neizogibno potreba, da pridejo pevke in pevci že s prepoldanskim vlakom v Brežice. Pri razposiljanju povabil vrinila se je tu pa tam morebiti kaka pomota, pozabila se je morebiti tu pa tam katera oseba; naj se nam to ne šteje v greh, saj se kaj takega pripeti lahko pri ogromnem delu. Namen tem vrsticam je uprav opozoriti in povabiti javno slov. občinstvo še enkrat na letošnjo slavnost. Vsem čast. slov. pevkam in pevcem, sploh vsem prijateljem slovenskega petja kličemo tedaj, nadejajoč se ogromne udeležbe imenitne pevske slavnosti v prijaznih Brežicah, gromoviti: »Na zdar!«

Iz Ljubljane. (»Slov. planinsko društvo«) je srečno dogotovilo malo pod vrhom najvišje slovanske gore, veličastnega Triglava, postavljeni planinski dom, močen in ličen, trden in pripraven, najudobneje urejen in opravljen. Dne 10. avgusta t. l. bode ob 9. uri zjutraj svečana blagoslovitev in otvoritev prostorne in z živim in pijajoč oskrbljene »Triglavske koče na Kredarici«. To je najvišja planinska koča v Julijskih Alpah in le $\frac{3}{4}$ ure oddaljena od Triglavskega vrha. Prispejte, častiti rojaki in prijatelji, tega dne na razgledno Kredarico, da dostojno in slovesno otvorimo novi planinski dom in posetimo tudi nebotični vrh sivega očaka Triglava in pozdravimo iz slavnega Aljaževega stolpa prelepo zemljo slovensko in nje vrli rod! — Odhod iz Ljubljane v nedeljo, dne 9. avgusta ob 7. uri 10 minut z južnega kolodvora, prihod na Dovje ob 9. uri minut dopoldne. Odhod iz Mojstrane ob 12. uri popoldne, prihod do nove koče ob 7. uri zvečer. Pridite in poslavite z nami preveli slovenski praznik!

Od Sv. Ane na Nemškem. (Zlata sv. maša.) Na Aninovo so veleč. gosp. Jož. Slavič, lavantinski in sekovski duhovni svetovalec in vitez reda sv. groba, služili zlato sv. mašo. To je bil dan velicega veselja ne le za Aninčane, nego tudi za sosede daleč okrog. Grom topičev se je razlegal po Štajarskem in Ogerskem, in godeci so delali, da je breg poskakoval. Gosp. Slavič so rojeni pri Sv. Križu na Murskem polju. To so tisti gospod, ki se pod svojimi dopisi, ki jih pošiljajo časnikom, radi imenujejo »starega viničarja«. Njim pa tudi to ime lepo pristuje. Že petdeset let veselo obdelujejo vinograd Gospodov, in 33 let so vrl pastir svojih župljanov. In koliko odličnih delalcev so že poslali v vinograd Gospodov! Milost. graški škof, mestni graški prošt, general dominikancev v Rimu, ravnatelj deškega semenišča v Gradcu, dekan na Ljubnem itd. — to so slavni otroci njihove župnije. Gosp. zlatomašnik pa so tudi izvrsten vinogradnik. Na poldrugem plugu gorje so enkrat pridelali 25 štrtinjakov vina, in njihova gorica še ni videla škropilnice. Res, vrl viničar, ki je vreden, da še dolgo let pije iz zlatega kozarca, katerega so mu poklonili hvaležni župljani! Svečanost povzdigalo je tudi troje duhovnikov iz Maribora, ki so ob enem rojaki zlatomašnika.

Iz Vitanja. (Toča.) V četrtek, dne 30. julija je toča grozno pobila nad 40 kmetov okoli Vitanja. Zadetih so silno nekateri posestniki v Stenicah, v Ljubnici, Hudini in v Skomru. Že enkrat jih je letos obiskala toča, toda zdajšnja je bila mnogo bolj grozna. Žita se je pri nas še le malo poželo, in kar ga je po njivah, je zmlačeno po toči; koroza vsa okleščena, samo steblovje štrli iz zemlje. Mnogoteri, že poprej reveži, so v silni stiski. Kupovali so živež od zime sem in preden so mogli po-

spraviti poletne pridelke, so jim ti pokončani. Nujna pomoč je silno potrebna. Mili darovi naj se blagovolijo pošiljati č. g. župniku v Vitanju.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar vrnejo se okoli dne 20. tega meseca na Dunaj. — V nedeljo je bila pri Dreherju velikanska veselica na čast trem krščanskim dunajskim županom. Kacih 4000 socialistov pa je dopoldne zborovalo na dvorišču rotovža, kjer so sklenili, da se letos ne udeležijo deželnozborskih volitev.

Gornje Avstrijsko. Linški mestni zastop je sklenil, da naj župan vladi pošlje peticijo, naj se uvedejo na kmetih direktne volitve v deželni zbor, da bodo potem tudi volitve v V. volilnem razredu direktne.

Češko. Nekateri mladočeški poslanci skličejo v Toplice velik češki shod. Nemci pa že kričijo med svet, da je to grd napad na nemštvo. Bržkone vlada shod prepove.

Štajarsko. Namesto deželnega poslanca dr. Starklna kandiduje za mestno skupino Slov. Gradec marenberski Schober, ki je lani romal k Bismarku, letos pa prestopil k luteranski veri. Onega c. kr. uradnika, ki bo Schoberja volil, naj vlada takoj iz službe spodi!

Koroško. Deželni šolski nadzornik dr. Gobanc je stopil v pokoj; na njegovo mesto pride bojda celjski ravnatelj Peter Končnik. — Deželno - zbornske volitve bodo dne 21., 25. in 29. septembra. Pri njih bodo nemški katoličani in Slovenci skupno postopali.

Kranjsko. Grofa Badenija so na Bledu in v Ljubljani zelo častno vsprejeli. Bela Ljubljana zna biti hvaležna. — Ljubljansko katoliško delavsko društvo je sila marljivo. V nedeljo je priredilo lep shod v Cirknici. — Prevzvišeni knezoškof so v Idriji o priliki birmovanja obiskali kat. delavsko društvo.

Primorsko. V Trstu je v noči od dne 3. do 4. avgusta bila grozna nevihta, ki je mnogo škode napravila. — V Opatiji je oni dan bila glavna skupščina hrvaške Ciril - Metodove družbe, ki vrlo napreduje. — Na Malem Lošnju je občinski redal vpričo ubil nekega hrvaškega mladeniča, ker je pel hrvaško pesem.

Ogersko. Škofovsko posvetovanje v Budapešti se vrši dne 18. ali 19. avgusta. — Vlada namerava dajati podporo le onim župnikom, ki niso pristaši krščanske ljudske stranke. Bode jih gotovo prav malo šlo na te limanice. — Ivanka, veliki mojster ogerskih framonov, je umrl. Njegov naslednik bode državni tajnik Ivanovič.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so imenovali apóstolskim delegatom ali odposlancem za Zedinjene države Severne Amerike o. Boštjana Martinelli-ja, avguštinskega meniha.

Francosko. Predsednik republike, Faure, potuje te dni po katoliški Bretagni. — Sredi meseca septembra prideta ruski car in carica v Pariz. Francozi ju bodo seveda z vso mogočno slovesnostjo vsprejeli, da si ohranijo rusko prijateljstvo.

Angleško. Mednarodni socialisti so na shodu v Londonu marsikaj nespametnega, pa tudi pametnega sklenili; toda oni možje, ki države vladajo, se na to ne bodo ozirali.

Nemško. Letošnji splošni katoliški shod bode tega meseca v Dortmundu. Tudi mnogo krščanskih delavcev se ga udeleži. — Te dni je v Stuttgartu popevalo in popivalo 15.000 nemških pevcev, tudi mnogo iz

Avstrije. Prihodnje leto se bojda snidejo vsi v Gradcu. No, naš Gradec je že tako preveč prusaški.

Rusko. Car Nikolaj je ostro grajal one uradnike, ki so več ali manj zakrivali grozno nesrečo v Moskvi o priliki njegovega kronanja. Mnogo jih bode moralo iti v pokoj.

Rumunsko. Kralj Karol je te dni došel na Dunaj. Bržčas hoče z nami skleniti zvezo, ker ga Srbi, Bolgari in Črnogorci v jugoslovanski zvezi ne marajo.

Bolgarsko. Nekdaj vsemogočni minister Stambulov se v grobu nima miru. Oni dan se je več dinamičnih patronov razneslo na njegovem grobu, da se je podrl grobni spomenik.

Črnogorsko. Sredi meseca septembra praznuje knez Nikita 200letnico, odkar vlada njegova rodovina Črno goro. Takrat se začne v Cetinju zidati kosarna, v kateri bo bival prvi bataljon rednih vojakov, in bode shod vseh Slovanov.

Turško. Grki so krivi, da so po Macedoniji začeli rogoviliti tolovaji, ki turški vladi delajo preglavice. Istotako tudi Grki podpirajo Krečane. Na Kreti prej ne bode miru, kakor jim sultan ne da zahtevanih svobodščin. In ravno te dni se poroča iz Carigrada, da Krečanom sultan nič ne dovoli; torej se bode krščanska kri naprej prelivala.

Za poduk in kratek čas.

Veseli praznik katoliškega delavskega društva v Mariboru.

Ko so lani na belo nedeljo socijaldemokratje pri »Nadvojvodi Ivanu« razgnali ustanovni shod katol. delavskega društva, mislil je marsikdo, da iz tega ne bode nič. Toda č. g. predsednik dr. Alojz Meško se ni udal, zaupajoč na božjo pomoč in na priprošnje društvenega patrona, sv. Jožefa, katerega so na onem shodu socialisti zasmehovali. V kratkem na to, in sicer na tihem, se je vendar ustanovilo to društvo in že v prvem letu svojega obstanka toliko okrepčalo in razvilo, da je praznovalo minolo nedeljo prav slovesno blagoslovljenje društvene zastave.

Ob 1/2 10. uri dopoldne se je od društvene dvorane »zur Stadt Wien« pripeljalo pred knezoškofijsko palačo 12 kočij, v katerih se je vozilo 16 belo oblečenih družic, slavnostni odborniki in zastopnika graškega in ljubljanskega katol. delavskega društva. Za vozovi je korakala vsa južnoželezniška godba in kacihi 150 katol. delavcev. Vsi ti ter preč. gg. stolni korarji in več gg. duhovnikov so potem spoštljivo spremili mil. knezoškofa v stolno cerkev, ki je že bila natlačeno polna. Mil. nadpastir so nato navdušeno in ganljivo pridigovali o pomenu katol. delavskega društva in njegove zastave. K sklepu so izrekli višjepastirsko zahvalo čg. predsedniku, blagorodni grofici Nugent, ki je zastavo kupila in še povrh kot kumica za to slavnost darovala 150 gld., ter vsem, ki društvo podpirajo.

Pod pridigi so mil. knezoškof pred velikim oltarjem svečano blagoslovili društveno zastavo; pri tem opominjali društvenike, naj se zaradi narodnosti ne prepirajo, saj nosita trakova na zastavi slov. in nemški napis, naj se vedno zvesto držijo tega praporja, potem je zmaga gotova. Po zabijanju žebeljev, ko smo bili slišali 19 pomenljivih rekov, so slovesno sv. mašo peli preč. g. stolni župnik J. Bohinc, pri kateri se je kakor navadno odlikovalo s svojim petjem cecilijansko društvo. Po sv. maši se je zapela zahvalna pesem in se je dal blagoslov z Najsvetejšim.